

Vejrforholdene i Landbrugsaaaret 1883—84.

o: fra 1ste Oktbr. 1883 til 30te Septbr. 1884.

Af Cand. math. V. Willaume-Jantzen, Underbestyrer ved
Meteorologisk Institut.

Skjøndt Oktober 1883 gav rigelig Nedbør, faldt denne dog under mildt Vejr og i temmelig bestemt begrænsede Perioder, nemlig et Par Dage først i Maaneden og d. 15de—25de, i disse Dage navnlig som stærke Regnskyl, tildels under Tordenvejr, saaledes at Hjemkjørselen af det endnu udestaaende Korn endelig kunde besorges inden Midten af Maaneden, ligesom Saaningen af Vintersæden kunde tilendebringes i de første Dage af Oktober. Den stærke Regn kom dog ubelejligen for Landbruget, forsaa-vidt som den i høj Grad besværliggjorde Rodfrugternes Optagning og Bjergning, men paa den anden Side var den gavnligen for selve Jorden, der i Begyndelsen af Oktober var meget haard at bearbejde. Pløjningsarbejder bleve da ogsaa godt fremmede i den sidste, tørre Del af Maaneden, medens man i den fugtige Periode maatte nøjes med Arbejder inden Døre og en Del Gjødningskjørsel.

Vejret vedblev at holde sig mildt i November, om der end indtraf enkelte Nætter med lidt Frost; derimod var det fugtigere, end Landmanden kunde have ønsket, idet der faldt 40—80 pCt. mere Nedbør end sædvanligt og det omtrent jævnt gennem hele Maaneden; kun de allerførste Dage og et Par Dage midt i Maaneden vare tørre. Det kunde derfor ikke være andet, end at Mark-

arbejderne, særlig Pløjning og tildels Udkjørsel af Gjødning, maatte lide noget Afbræk ved det ustadige Vejr, men dog kunde disse Arbejder i Almindelighed betragtes som afsluttede ved November Maanedes Udgang, ligesom Rodfrugternes Nedkuling var tilendebragt temmelig tidlig i Maaneden. Det var endnu efter Midten af November ikke ualmindeligt at se Kreaturer græsse et Par Timer midt paa Dagen, navnlig i det sydlige Jylland og paa Øerne; det udmærkede Grødevejr havde givet Græsmarkerne et Udseende, som kunde det have været ved Foraarstide, naar Kreaturerne bindes ud. Vintersæden saa ogsaa særdeles kraftig og grøn ud; den havde øjensynlig Kraft til at udstaa selv en stræng Vinter med ikke altfor langvarigt Snelæg, og man var endog tilbøjelig til at ønske lidt Vinter for at hæmme dens Væxt, særlig for Rugens Vedkommende.

De første Dage i December vare vedblivende milde, men derefter indtraf d. 4de—8de December en temmelig stræng Kuldeperiode med betydeligt Snefald. Dette Omslag i Vejret havde man vel, som sagt, ønsket, men dog i en mindre heftig Form; navnlig var det ikke heldigt for Vintersæden, at Jorden var saa mættet med Fugtighed. En heldig Omstændighed for de tilsaaede Marker var ganske vist Snefaldet, som indtraf næsten samtidig med Frosten, men da det blev efterfulgt af en stærk Storm, føg Sneen sammen i Driver, saa at Jorden omtrent laa bar i den største Del af Kuldeperioden. Denne varede jo imidlertid ikke saa længe, at den kunde skade Vintersæden, og dens Virkninger maa derfor nærmest kaldes gavnlige, idet den dræbte en Del Snegle, som vare begyndte at vise sig paa Rugen. Belært af tidligere Aars Erfaringer var Landmanden strax begyndt at indsamle Is til Mejerierne; hvad man fik ind i denne korte Frostperiode, var omtrent for Intet at regne, men saa tidlig paa Vinteren satte man dog sin Lid til de mere eller mindre langvarige Kuldeperioder, som de fleste Vintre bringe med sig.

Vinteren udeblev imidlertid omtrent fuldstændig;

thi vel var der korte Tidsrum i Slutningen af Februar og i Begyndelsen af Marts, da det frøs temmelig hyppig om Natten, af og til ogsaa om Dagen, men disse køligere Perioder bleve hurtig afløste af meget mildt og fugtigt Vejr, der blev Vinterens Særkjende. Under saadanne Omstændigheder var det kun meget lidt Is, der kunde bjerges; et ret betydeligt Snefald i den første Halvdel af Marts var derfor meget kjærkommet for Landmanden og blev paa mange Steder, hvor man strax anvendte fuld Arbejdskraft, benyttet til at samle tilstrækkeligt Afkølingsmateriale ind til Mejerierne; i det Hele taget stod man dog ved Udgangen af Marts Maaned med et meget ringe Forraad heraf. Det meget fugtige Vejr, navnlig i den sidste Trediedel af Januar, vanskeliggjorde i høj Grad Indtagningen af Stakkene og forhindrede tildels Udearbejderne, som Gjødningskjørsel og Skovningsarbejder; i de tørre Perioder, der navnlig indtraf i Februar og Marts, maatte man derfor tage Tiden iagt for at faa en Afslutning paa disse Arbejder. Derimod var den milde og fugtige Vinter gunstig for Vintersæden, der i Slutningen af Marts stod grøn og kraftig, om den end paa lave Steder led en Del af den megen Væde; ogsaa Græsmarkerne saa meget lovende ud, kun den nye Kløver var tynd paa Grund af det regnfattige Foraar i 1883. Landmandens Forhaabninger stode saaledes ved Marts Maanedes Udgang nærmest til et snarligt Foraar med Varme og passende Nedbør, dels fordi han for den kraftige Vintersæds Skyld var bange for en Eftervinter, dels fordi han stod rustet til at tage fat paa Saaning af Rodfrugter og Vaarsæd, der endog var begyndt paa de sydlige Øer, og desuden sank det betænkelig stærkt i de i Forvejen knappe Halmbeholdninger, saa at det vilde være en stor Besparelse at faa Kreaturerne ud snarest muligt.

April Maaned opfyldte imidlertid ikke i noget Punkt disse Forhaabninger, thi de aldeles overvejende østlige Vinde gave kun halv saa megen Nedbør som normalt og medførte vel klart Vejr med ikke ringe Dagvarme, men

tillige kolde Nætter, navnlig d. 16de—26de, da Frosten var stærk endog paa vore mildeste Kyststationer. Denne Eftervinter undlod ikke at vise sine Spor paa Vintersæden, især paa Rugen, der skjæmmedes meget hurtig og mange Steder fik et Knæk, som man næppe turde vente, at den kunde forvinde. Græsmarkerne lede ligeledes under det ublide Vejr, der tillige satte Landmandens Taalmodighed paa en haard Prøve derved, at det forhalede Vaarsædens Saaning, saa at denne først kunde tilendebringes ind i Maj for de koldere Egenes Vedkommende.

Endelig bragte Begyndelsen af Maj den længselsfuldt ventede Regn, man ansaa den endog allerede efter den første Uges Forløb for tilstrækkelig for det første; men det var dog først i de mellemste Tidøgn af Maj med sit varme Vejr og passende Regnbyger, at al Vegetation udviklede sig forbausende hurtig: Vintersæden stod særdeles lovende undtagen paa de Steder — der dog ikke vare saa mange, som man havde ventet — hvor Frosten havde ødelagt den, Vaarkornet kom smukt op og dækkede Jorden med et fyldigt Tæppe. Græsmarkerne saa ret lovende ud, om end Planterne somme Steder stode tyndere end ønskeligt. Kreaturerne bleve i Almindelighed udbundne omtrent midt i Maj. Landmandens Udsigter vare i Slutningen af Maj gennemgaaende lyse og lovende, skjøndt Nattefrosten ikke ophørte i Jyllands Indre før sidst i Maaneden, uden at den dog synes at have havt Kraft nok til at gjøre Markafgrøderne nogen Skade.

Da indtraf en for Landbruget overordentlig kritisk Tid, der for en stor Del lignede Forsommeren 1883: en langvarig Tørke, der allerede var begyndt med d. 21de Maj, holdt sig igjennem hele Juni Maaned og lige til Midten af Juli; i det sidste Tidøgn af Maj faldt der nemlig omtrent slet ingen Regn, i Juni udgjorde Nedslaget ikke engang Halvdelen af det Normale, og hver Gang faldt der kun lidt, og den første Halvdelen af Juli bragte vel enkelte Steder gode, af og til endog stærke Bløder, men Nedslaget var mærkværdig lokalt, de

ingenlunde sjældne Tordenvøjr havde ingen videre Udstrækning og vare i det Hele taget ikke saa tilbøjelige som ellers paa denne Aarstid til at udsende disse Regnskyl over Jorden, der ofte kunne være generende nok, men som man netop i denne Periode forgjæves længtes efter; der kan saaledes paavises Egne, som i hele denne c. 2 Maaneder lange Tørkeperioede fik saa godt som ingen Regn i Forhold til, hvad der plejer at falde, medens andre Egne, navnlig i Jylland med Undtagelse af den nordligste Del heraf, allerede efter de første Dage af Juli foreløbig kunde nøjes med den faldne Regnmængde. I denne Tid holdt Temperaturen sig afvekslende over og under Normalen: saaledes var Slutningen af Maj og den sidste Halvdel af Juni temmelig kølige, medens den første Halvdel af Juni og navnlig den første Halvdel af Juli vare varme. — Denne Periodes uheldbringende Virkning paa alle de Markafgrøder, som netop paa denne Aarstid trænge til Fugtighed og Varme for deres videre Udvikling, var et saa meget haardere Stød for Landmanden, som Alt i Løbet af Foraaret varslede mere og mere bestemt om en særdeles god Høst. Vintersæden holdt sig bedst, formentlig paa Grund af, at den i den milde Vinter havde faaet Tid til at faa dannet et kraftigt Rodnæt, der kunde hente Kræfter fra et Jordlag, der ikke blev saa stærkt udtørret som den allerøverste Jordskorpe; dog blegedes Rugen stærkt, og man var bange for, at Kjærnen skulde blive meget lille. Værst gik det ud over Vaarsæden, Rodfrugterne og Græsvæxten; medens den almindelige Mening endog hen i Juli var den, at den sildig saaede Vaarsæd endnu kunde hjælpes ved en god Regn, havde man omtrent opgivet Haabet om den tidlig saaede; i hvert Fald maatte al Vaarsæd blive kort, selv om Toppen kunde blive god. Rodfrugterne savnede Fugtighed ikke alene til at fremme deres Væxt, men tillige til at fordrive Jordlopperne, der huserede slemt allerede henimod Midten af Juni. Græsset vilde ikke komme op igjen, hvor det engang var afbidt eller slaaet, og de smaa Regnbyger i Juni

hjalp næsten intet herpaa, saa at Græsmarkerne hen i Juli stode aldeles nøgne og hentørrede; man var endog flere Steder nødt til at tage Køerne paa Stald. Paa den anden Side var Tørken naturligvis gunstig for alle Udenomsarbejder, som Rensning af Rodfrugterne, Brakmarkens Behandling, Tørveskæring m. m., ligesom Høhøsten kunde begyndes og tilendebringes under ualmindelig heldige Forhold, saa at Kvaliteten blev udmærket og herved maatte hjælpe paa den ringe Mængde; thi Høhøsten kunde kun paa de færreste Steder sættes lig en Middelhøst.

Den sidste Halvdel af Juli udgjorde endelig atter en urolig og regnfuld Periode med hyppige Tordenvejr, der nu havde opgivet deres tilbageholdende Karakter og udsendte stærke Regnskyl over hele Landet, snart over den ene Egn, snart over den anden; samtidig var Vejret meget køligt i Forhold til Aarstiden. Den faldne Nedbør tilfredsstillede forholdsvis hurtig Trangen til Fugtighed: allerede d. 25de Juli ønskede Landmanden stadigere Vejr; thi Græs- og Rodfrugtmarkerne antog nu et livligere Udseende; Vaarkornet kunde dog ikke bringes paa Fode for denne Gang, medens Rughøsten stod umiddelbart for Døren, var endog i fuld Gang paa mange Steder, og Høsten af Vaarkorn vilde følge lige efter. Taalmodigheden blev dog atter sat paa Prøve, Vejret vilde ikke bedage sig, og man var allerede bange for, at Høsten skulde blive lige saa vanskelig som i de 2 foregaaende Aar.

Med August Maanedes Begyndelse bleve dog alle bilige Ønsker fra Landmandens Side i Retning af Vejret ikke blot opfyldte, men overtrufne i højeste Grad, idet der lige til d. 25de herskede roligt, varmt og stadigt Vejr, kun afbrudt nu og da — navnlig d. 9de—10de, 14de—15de og 21de — af en mild Regn, der kun kunde være velkommen for de Markafgrøder, der stadig trængte til Fremvæxt, og næppe nok hindrede Høstens regelmæssige Gang. Denne gik da ogsaa i disse 3—4 Uger saa hurtig — snarest for hurtig med Hensyn til Indkjørselen, man ventede jo hvert Øjeblik Omslag i Vejret — og saa

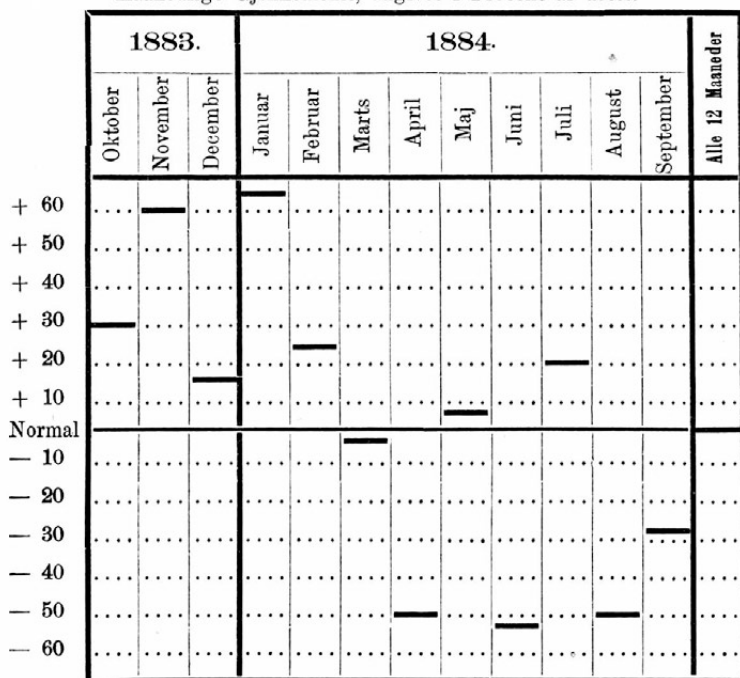
let, som man næppe kan mindes, om end desværre tildels af den Gruud, at Arbejdet var mindre end sædvanligt. De tidligste Egne o: de sydligste Øer, bleve helt færdige med Høsten i denne Periode.

Den sidste Uge af August og den første Trediedel af September vare atter regnfulde med roligt og temmelig varmt Vejr, saa at de resterende Høstarbejder og da navnlig Hjembjergningen af Vaarsæden bleve forhalede, men den kom dog i Regelen i Hus i god Tilstand undtagen i Vendsyssel; her endte Høsten først i den paafølgende varme og tørre Periode, der udfyldte hele det mellemste Tidøgn af September; Vaarsæden havde da lidt en Del og var endog spiret paa mange Steder i Vendsyssel. Den nylig nævnte Regnperiode sidst i August og først i September kom godt tilpas for Brakmarkerne, der atter vare stærkt udtørrede og nu snart skulde modtage Vintersæden; dog var Nedslaget ikke stærkere, end at man kunde forberede dette Arbejde, og i den paafølgende tørre Periode i Midten af September blev Rugen lagt i Jorden under meget gunstige Forhold. Slutningen af September gav atter en Del Regn, Rugen kom smukt op, og Hveden kunde saaes, men dog ønskede Landmanden en god Regn, navnlig for Græsmarkernes Skyld; det var nemlig stadig sparsomt med Græs, og dog var en lang Efteraarsgræsning i høj Grad ønskelig. For Rodfrugterne var Vejret i den sidste Del af Landbrugsaaaret særdeles heldigt; de bedrede sig betydelig og lovede et Udbytte, som man ikke kunde vente efter en saa tør Forsommer. Alle Udenomsarbejder kunde fremmes, som Pløjning, Tækning af Stakke m. m., og Vejret var heller ikke ugunstigt for Efterslættens Bjergning.

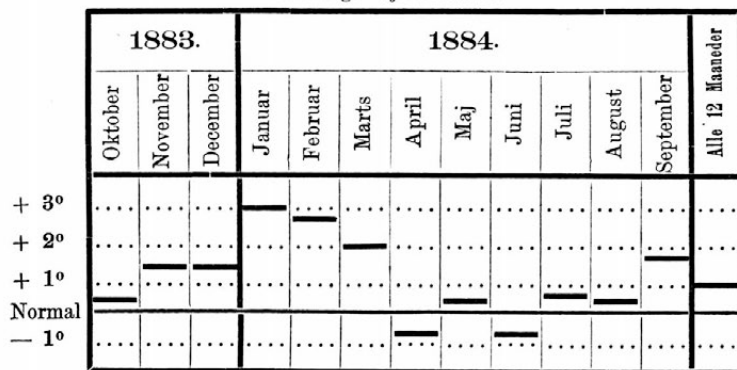
Hosstaaende Tabeller, der gjennemsnitlig for hele Landet give Nedbørens og Varmens Afvigelse fra de normale Forhold, henholdsvis i Procent og i Celsius-Grader, for Landbrugsaaaret: Oktober 1883—September

1884, vise, at de 5 første Maaneder, altsaa Oktober—Februar, og navnlig November og Januar, vare fugtige, saa at den samlede Nedbør ved Enden af Februar Maaned, regnet fra d. 1ste Oktober, overskred Normalen med 100 Millimeter eller med 30 pCt. af det sædvanlige Nedslag; ved de 7 andre Maaneders Nedbørmængde kan fremhæves, at April, Juni, August og September vare meget tørre, medens Nedbøren i Marts, Maj og Juli vel gennemsnitlig var rigelig, men dog paa ingen Maade saa stor, at den kunde bøde paa de andre Foraars- og Sommermaaneders ringe Nedslag. Hele Landbrugsaarets samlede Nedbør blev derfor kun omtrent normal. At det er en Sjældenhed, at en saa tør September følger efter en saa tør August, fremgaaer af, at der blandt de 23 foregaaende Aar ikke findes noget Exempel derpaa for hele Landets Vedkommende; dog stod i denne Henseende 1865 temmelig nær ved 1884 for Øernes, 1875 for Jyllands Vedkommende. — Hvad Varmeforholdene angaaer, gave alle 12 Maaneder i Gjennemsnit et Varmeoverskud af 1° , hvilket navnlig skyldes de 5 Maaneder November—Marts, der gennemsnitlig vare 2° varmere end normalt; de 7 andre Maaneder vare dels lidt varmere, dels lidt koldere end sædvanligt, kun September var forholdsvis meget mild. Januar og Februar vare for Kjøbenhavns Vedkommende i Sammenligning med regelmæssige Iagttagelser siden dette Aarhundredes Begyndelse saa milde, at der kun findes 6 Aar med lignende Temperaturforhold, sidste Gang i 1882. Betragte vi November—Marts under Et, var denne Periode i det her omhandlede Landbrugsaar, 1883—84, som sagt 2° varmere end normalt; en omtrent lige saa mild eller mildere Vinter er i dette Aarhundrede indtruffen 10 Gange; varmest var den i 1821—22, nemlig 3° over Normalen; sidste Gang indtraf en saa mild Periode paa samme Tid af Aaret og af samme Længde i 1881—82, den var $2\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen, men da var i Modsætning til iaar tillige April mild. Antallet af Frostdage var ved Landbohøjskolen for alle 12 Maaneder kun 57, medens Midlet af de

Nedbørens månedlige Afvigelse 1883—84 fra det almindelige månedlige Gjennemsnit, angivet i Procent af dette.

Varmens månedlige Afvigelse 1883—84 fra det almindelige månedlige Gjennemsnit.

Varmen er her som overalt i dette Tidsskrift angiven i Celcius-Grader.

23 foregaaende Aar giver 105; kun d. 5te—8de December og d. 17de—20de April blev Nattefrosten stræng. — Maa-linger af Jordoverfladens Temperatur i forskjellige Dybder ved Landbohøjskolen have givet som Resultat, at Frosten i December ikke trængte 6 Tommer ned i Jorden, medens der i de andre Maaneder end ikke i 2 Tommers Dybde er iagttaget Temperaturer under Frysepunktet.

Oktober 1883 var omtrent normal med Hensyn til Varme og Lufttryk, medens Nedslaget ved overvejende vestlige og sydlige Vinde var rigeligt over hele Landet, og der optraadte hyppig Tordenvejr, hvoraf enkelte vare meget heftige i Forhold til den fremrykkede Aarstid. — Varmen holdt sig næsten gjennem hele Maaneden omtrent ved den normale Stand, snart lidt over, snart lidt under; kun d. 6te bragte nordlige Vinde en stærk Afkøling med lidt Nattefrost, medens vestlige Vinde i de nærmest paafølgende Dage bragte Thermometret til at stige betydelig, saa at d. 8de—9de bleve milde og 8—9° varmere end d. 6te. Højest Varme var ved Kysterne 15°, i det Indre 17½°; lavest Varme var ved Kysterne Frysepunktet, i det Indre ÷ 4°. Det frøs 3—4 Nætter paa de koldeste Stationer i Jylland (d. 6te, 7de, 13de og 14de), medens de sjællandske Stationer i Almindelighed kun havde 1 Frostnat (d. 6te); paa de andre Øer — med Undtagelse af Læsø — er der endnu ikke i dette Efteraar indtruffet Frost paa nogen af Stationerne. Barometret faldt stærkt fra d. 14de—18de om Morgenen med stormende, sydlige Vinde, og i Løbet af d. 18de steg det meget stærkt med stormende Nord-vest. Nedbøren overskred Normalen med 20 pCt. i den største Del af Landet, i Viborg, Randers og Odense Amter endog med 50 pCt.; næsten hele Nedslaget faldt i Maanedens 2 første Dage og d. 15de—25de, og navnlig faldt der stærke Regnskyl d. 17de—20de under Tordenvejr; Maanedens havde saaledes 2 tørre Perioder, nemlig den 3die—14de, i hvilken der dog af og til faldt lidt Regn, og d. 26de—31te, der vare omtrent fuldstændig tørre. Den første Sne i dette Efteraar

faldt d. 6te; forøvrigt sneede det paa 6 andre Dage, men hver Gang faldt der kun meget lidt. Hagl indtraf temmelig hyppig i Regnperioden d. 15de—25de. Taage indtraf navnlig i Slutningen af Maaneden. Torden blev hørt paa 14 Dage, men Uvejret var dog kun 4 Gange udbredt over større Strækninger af Landet, nemlig d. 18de—20de over Størstedelen af Landet og d. 24de over en stor Del af Jylland; disse Tordenvejr vare tillige temmelig heftige i Forhold til den for slige Uvejr sene Aarstid.

November 1883 var mild og regnfuld med lav Barometerstand, overvejende sydvestlige til sydlige Vinde og ofte stormende Vejr. — Varmen holdt sig med sydlige Vindretninger gjennemgaaende $1-2^{\circ}$ over den normale Stand; dog var der Dage i Midten af Maaneden, da nordlige Vinde bragte nogen, men ikke stærk Afkøling, medens de 5 sidste Dage vare meget milde. Hele Maanedens Middelværme blev $1-1\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt. Højest Varme var $11\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme var ved Kysterne Frysepunktet, i det Indre $\div 5\frac{1}{2}^{\circ}$. Frostdagenes Antal var i det Indre af Jylland og Sjælland 5, i det indre Fyen 2, medens der i Regelen ikke indtraf Frost paa Kyststationerne, saa at November 1883 staaer meget højt i Retning af milde Nætter. I det Hele taget var Vindens Styrke stor, og navnlig var Tidsrummet fra d. 13de til d. 26de meget uroligt og stormende med vexlende Vindretninger. Nedbøren udgjorde for Øernes Vedkommende 80 pCt. mere end det Normale, medens den største Del af Jylland fik 40 pCt. for megen Regn; kun Hjørring og Aalborg Amter nøjedes med det normale Nedslag. Nedbørsdagenes Antal var temmelig stort, nemlig 19, medens det sædvanlige er 15; i det Hele taget regnede det dog over større Strækninger af Landet paa 21 Dage, af og til faldt der stærke Regnskyl, navnlig d. 9de—13de og d. 19de—25de; Maaneden havde kun 2 korte Tørvejrperioder, nemlig de 3 første Dage og d. 14de—18de. Sne forekom kun enkelte Gange og kun i ringe Mængde.

Hagl forekom temmelig ofte, i Regelen under Tordenvejr, der indtraf paa 14 Dage, men som dog kun undtagelsesvis var udbredt over andre Egne af Landet end det sydlige og vestlige Jylland. Taage optraadte især i Begyndelsen og i Slutningen af Maanedene.

December 1883 udmærkede sig ved mildt og fugtigt Vejr og overvejende vestlige Vinde, der ofte bleve stormende. — Varmen holdt sig i de første Dage af Maanedene over den normale Stand, men da Vinden derefter gik nordlig, blev d. 4de—8de meget kolde med stræng Nattefrost over hele Landet. I hele den øvrige Del af Maanedene holdt Temperaturen sig med sydlige til vestlige Vinde over Normalen, og navnlig blev den 22de—27de meget milde efter Aarstiden, nemlig 3—4° varmere end sædvanligt eller lige saa varme som Slutningen af Marts og Begyndelsen af April under normale Forhold. Hele Maanedene blev 1½° for varm. Højest Varme var 9°, lavest Varme ved Kysterne ÷ 9°, i det Indre ÷ 12½°. Antallet af Frostdage var vel omtrent normalt, men Nætterne mellem d. 4de og 7de maa kaldes meget kolde. Natten til d. 4de var den første Frostdag paa Størstedelen af Øernes Kyststationer. Nedbøren var temmelig rigelig i Vestjylland, men meget rigelig (50 pCt. for meget) paa Fyen, i Sydsjælland og paa de sydlige Øer; Resten af Landet fik kun normalt Nedslag. Der faldt gennemgaaende Sne d. 2den—5te, medens det regnede d. 10de—23de, dog ikke meget hver Gang og ofte blandet med lidt Sne; d. 6te—9de og d. 24de—31te vare næsten fuldstændig tørre. Snefaldet d. 4de—5te var vel ret betydeligt, men en Storm, der indtraf samtidig med og efter Snefaldet, forhindrede i Almindelighed Sneen i at danne noget jævnt Snedække, saa at Markafgrøderne laa ubeskyttede mod Kulden. Taage optraadte navnlig i de tørre Perioder. Torden blev hørt 3 Gange over Vesterhavet og Kattegattet.

Januar 1884 var usædvanlig mild, men med meget

uroligt Barometer, ualmindelig mange vestlige Vinde og — for det sidste Tidøgns Vedkommende — stormende, regnfuldt Vejr og meget lavt Barometer. — Temperaturen holdt sig omtrent normal i de 5 første Dage af Maaneden, medens Nætterne kun gave ringe Kulde; forøvrigt var Vejret gjennemgaaende meget mildt hele Maaneden ud, om der end af og til indtraf lidt Nattefrost. Januar blev derfor 3° varmere end normalt, saa at den staaer meget højt blandt de milde Januar Maaneder i dette Aarhundrede; ifølge Iagttagelser ved Kjøbenhavn siden dette Aarhundredes Begyndelse findes der nemlig kun 7 Aar, i hvilke Januar har været mildere end i 1884; varmest var Januar i 1873 med en Middelvarme, der var 1° højere end den her omhandlede. Højest Varme var $8\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme ved Kysterne $\div 5^{\circ}$, i Indlandet $\div 6$ à $\div 9^{\circ}$, kun paa enkelte Stationer i Vendsyssel indtil $\div 12\frac{1}{2}^{\circ}$. Frostdagenes Antal var ved Kysterne 7—10, i det Indre af Landet 11—19; ved Landbohøjskolen frøs det i 11 Nætter, medens Midlet af de 23 foregaaende Aar giver 21; siden 1861 har Januar ved Landbohøjskolen kun i 1863 havt færre Frostnætter end iaar, nemlig kun 4. Barometret stod navnlig i Maanedens sidste Uge usædvanlig lavt, men var i det Hele taget underkastet ualmindelig store Svingninger fra den ene Dag til den anden. Vinden blæste særdeles hyppig fra vestlige Retninger; de sydvestlige, vestlige og nordvestlige Vinde udgjorde tilsammen 75 pCt. af alle Vindene, og Forholdet mellem de vestlige og østlige Vindes Antal bliver omtrent 5, medens der i Januar plejer at optræde omtrent lige saa mange østlige som vestlige Vinde. Kulingen antog ofte en stormende Karakter, navnlig i sidste Tidøgn afløste den ene Storm den anden, idet flere stærkt udviklede, lave Lufttryk gik nordenfor eller tværs over Landet og fremkaldte stærke Storme, der begyndte i Syd eller Sydvest og drejede gennem Vest om til Nordvest og Nord. Nedbøren var større end normalt over hele Landet med Undtagelse af Hjørring Amt; saaledes fik Thisted og Aalborg Amter, Nordøstsjælland, Lolland—Falster og Bornholm 30—60 pCt., Resten af Landet endog 70—100 pCt. mere Nedbør end sædvanligt. Ned-

slaget faldt som Regn, tildels blandet med Sne, d. 3die—14de, men i denne Periode faldt der dog kun gjennemsnitlig c. 25 Millimeter eller en Trediedel af det normale Nedslag, medens der d. 22de—31te gjennemsnitlig faldt 48 Millimeter Regn og Sne, hvilket er godt og vel saa meget, som hele Januar plejer at give; d. 15de—20de udgjorde en omtrent fuldstændig tør Periode. Snedække af Betydning blev der ikke dannet, om end Markerne i Nord- og Nordvestjylland vare temmelig jævnt dækkede d. 23de—25de. Taage forekom navnlig i de 2 første Tidøgn. Torden optraadte ualmindelig hyppig, nemlig paa 10 Dage, d. 11te, d. 21de og d. 23—30te; det var dog væsentlig kun i Jylland og navnlig i det vestlige og mellemste Jylland, at de i Forhold til Aarstiden meget stærke, men dog kortvarige Tordenvejr optraadte.

Februar 1884 var usædvanlig mild med højt Barometer, flest sydlige til vestlige Vinde og rigelig Nedbør. — Temperaturen holdt sig med sydlig og vestlig Vind over den normale Stand, meget hyppig 4—6° derover, og kun de 3 sidste Dage bleve temmelig kolde med østlig til nordlig Vind. Februar blev 3° varmere end normalt og bliver saaledes den 6te i Rækken af de milde Februar Maaneder i dette Aarhundrene; nærmest var Februar i 1882 med en Middeltemperatur af 3³/₄°, hvilket er rigelig 1° mere end i 1884. Højest Varme var 9°, lavest Varme ÷ 5 à ÷ 8° — en Kuldegrad, der maa kaldes ringe i Februar Maaned. Frostdagenes Antal var ogsaa forholdsvist lille, 13 mod 20, og det var kun i enkelte Nætter først og sidst i Maaneden, at Thermometret sank lavere end et Par Grader under Frysepunktet. Barometret stod meget højt. Vinden var overvejende sydlig og vestlig, kun i sidste Tidøgn hyppig østlig. Nedbøren overskred Normalen med 50—70 pCt. i Nordøstsjælland og i det sydlige Fyen, med 20—40 pCt. i den øvrige Del af Landet med Undtagelse af den nordlige Halvdel af Jylland, der kun fik normalt Nedslag. Der faldt Regn, meget hyppig blandet

med Sne, d. 1ste, 3die og d. 19de—25de, medens Resten af Maaneden var omtrent tør. Taage optraadte hyppigst i 1ste Tidøgn. Torden blev hørt paa 4 Dage.

Marts 1884 var meget mild med højt og roligt Barometer, overvejende sydlige til østlige Vinde og omtrent normalt Nedslag. — Varmen holdt sig i de første 2 Uger med østlig Vind hyppigst noget over den normale Stand; den paafølgende Uge, d. 15de—21de, var med sydlige til vestlige Vinde saa mild, 4—9° for varm, at den staaer som en Sjældenhed i de sidste 24 Aar, naar undtages 1882, da Marts havde lige saa mange varme Dage. Slutningen af Maaneden var temmelig kølig med østlig Vind. Marts blev 1—1½° varmere end normalt, saa at dette Aarhundrede dog 14 Gange kan opvise en mildere Marts; i 1882 var den endog 1½° varmere end i 1884. Højest Varme var ved Kysterne 14°, i Indlandet 20°, lavest Varme ÷ 4 à ÷ 7°. Frostsætternes Antal var ringe, 9 mod 20, men forøvrigt meget forskelligt efter Stationernes lokale Beliggenhed. I det Hele taget vare Nætterne, navnlig i den varmeste Periode, meget kolde i Forhold til Dagenes Temperatur, idet Thermometret om Dagen steg til 12—20° for hver Nat at synke ned til 1—3°; Natten efter den varmeste Dag, d. 17de, da Maximumthermometret viste den for Marts usædvanlig høje Stand af 15—20°, dannede der sig endog paa flere Steder en tynd Isskorpe paa Damme, Indsøer o. l. Nedbøren var rigelig paa Øerne, 10—20 pCt. for meget, for ringe i Jylland, 70 pCt. af Normalen. Nedslaget bestod af Sne d. 5te—13de, af Regn d. 22de—23de; forøvrigt var Vejret omtrent tørt. Noget almindeligt Snedække dannede der sig ikke, da Sneen af de i Regelen stærke Vinde blev sammenføjet i Grøfter og paa lave Steder. Taage forekom navnlig midt i Maaneden. Torden blev hørt paa 2 Dage.

April 1884 var temmelig kold med ikke ringe Nattefrost, aldeles overvejende østlige Vinde, tør Luft og ringe

Nedbør. — Med Vinde mellem Syd og Øst var den første Halvdel af Maaneden mild, flere Dage endog meget milde; i de klare Nætter sank Thermometret dog ofte betænkelig nær til Frysepunktet, medens der dog kun enkelte Gange indtraf nogen Nattefrost af Betydning. Med Vindens Drejning til Nordøst indtraf et pludseligt Fald i Temperaturen fra d. 15de til d. 16de paa $5-6^{\circ}$, og dette dannede Indledningen til en kold Periode, d. 16de—26de, med Vinde mellem Nord og Øst og en Middeltemperatur, der laa 4° under Normalen, og ikke ringe Nattefrost, navnlig i Nætterne mellem d. 17de og 20de, da det endog frøs indtil 5° paa saa lunt beliggende Stationer som Fanø, Sandal ved Fredericia, Marstal og mange andre. De sidste Dage i Maaneden havde normal Varme, men Nætterne gave dog endnu Frost i det Indre af Landet. Aprils Middelvarme blev c. 1° lavere end normalt. Højest Varme var 16° , lavest Varme ved Kysterne $\div 5^{\circ}$, i Indlandet $\div 10^{\circ}$. Det frøs ved Kysterne i 5, i det Indre i 12—18 Nætter. Landbohøjskolen havde 5 Gange Nattefrost, medens Gjennemsnittet af de sidste 23 Aar dog giver 9, og kun April i 1863, 1872 og 1874 har havt færre Gange Frost end i 1884. Barometret stod gjen-nemgaaende meget nær ved den normale Stand og var kun underkastet meget smaa Forandringer fra Dag til Dag. Vinden blæste som sagt aldeles overvejende fra østlige Retninger, saa at der er optraadt 4 Gange saa mange Vinde fra Øst som fra Vest, medens de i April pleje at optræde omtrent lige hyppig. Nedbøren var meget ringe over hele Landet, gjennemsnitlig kun 16 Millimeter, hvilket er Halvdelen af det Normale (40 pCt. i Jylland, 60 pCt. paa Øerne). Blandt de 23 foregaaende Aar findes der dog 6, der havde en lige saa tør eller endog tørere April, nemlig 1864 med 17 Millimeter, 1865 med 5, 1869 med 14, 1870 med 19, 1881 med 7 og 1883 med 20 Millimeter. Næsten hele Nedslaget faldt d. 15de—26de i Form af Regn, blandet med Sne. Torden blev hørt 1 Gang.

Maj 1884 var omtrent normal saavel med Hensyn til Luftryk og Temperaturforhold som til Nedslagets Størrelse, derimod blæste Vinden usædvanlig hyppig fra vestlige Retninger. — Varmen var i den første Uge og den sidste Tre-diedel af Maanedens gjennemgaaende lav, men til Gjengjæld for høj d. 8de—19de, saa at Maj blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end sædvanligt. Højest Varme var i Jylland 19—23 $^{\circ}$, paa Øerne 21—27 $^{\circ}$; denne betydelig højere Temperatur paa Øerne i Modsætning til Jylland skyldes en »Varmebølge«, der forud for et stærkt Tordenvejr gik hen over England d. 17de om Aftenen, over det sydlige Fyen og de østlige Øer d. 18de ved Middagstid og hen paa Eftermiddagen og naaede Vestrusland d. 19de om Morgen. Den laveste Varme var ved Kysterne + 3 $^{\circ}$, i det Indre af Landet ÷ 1 $\frac{1}{2}^{\circ}$. Vinden optraadte 3 Gange saa hyppig fra vestlige som fra østlige Retninger, medens der plejer at blæse lige saa mange østlige som vestlige Vinde i Maj. Nedbøren var vel gjennemsnitlig for hele Landet omtrent normal, men Thisted, Ringkjøbing og Viborg Amter fik dog 40 pCt. for meget, Københavns Amt derimod 20 pCt. for lidt. Det regnede paa flere Dage, end det plejer i Maj, men ofte faldt der kun lidt Regn i et Døgn, og selv de hyppig optrædende Tordenvejr gave forholdsvis ringe Nedslag. Næsten hele Nedbøren faldt i de 2 første og navnlig i det første Tidøgn, Sne faldt i ringe Mængde paa 4 Dage, sidste Gang d. 7de. Af Hagl-nedslag kan særlig nævnes et d. 18de i Nordøstsjælland og et d. 31te i en Del af Midtjylland. Torden forekom paa 20 Dage, navnlig d. 12te og 13de, d. 18de og d. 31te.

Juni 1884 havde omtrent normal Varme, usædvanlig mange nordlige Vinde og ringe Nedbør. — Middelvarmen var $\frac{3}{4}^{\circ}$ lavere end normalt; det var dog kun enkelte Dage, der vare kolde, navnlig d. 15de—18de, og d. 24de—25de, medens egentlig kun d. 30te var betydelig varmere end sædvanligt. Højest Varme var 26 $^{\circ}$, lavest Varme var ved Kysterne 3—5 $^{\circ}$, i Indlandet Frysepunktet. Der forekom over

dobbelt saa mange Vinde fra Nord som fra Syd, medens disse Vinde sædvanligvis optræde lige hyppig i Juni. Nedbøren naaede kun paa Bornholm Normalen, Resten af Landet fik gjennemsnitlig kun halv saa megen Regn som sædvanligt; navnlig var Nedslaget sparsomt i den vestlige og nordvestlige Del af Jylland, i Midtfyen og i Nordvestsjælland. Hagl forekom især d. 16de—18de. Torden forekom paa 20 Dage, navnlig i 1ste Tidøgn.

Juli 1884 udmærkede sig ved sjældent rolig Barometerstand, varmt Vejr, gjennemsnitlig normalt Nedslag og hyppige Tordenvejr. — Varmen holdt sig i de første 17 Dage med sydlige til østlige Vinde 3—4° over den normale Stand, d. 3die—6te vare endog 6—7° for varme; med sydvestlige Vinde blev den øvrige Del af Maanedens forholdsvis kølig, idet dens Middelttemperatur laa 3° under den sædvanlige. Hele Maanedens blev derfor kun $\frac{3}{4}$ ° varmere end normalt. Højest Varme var 32 $\frac{1}{2}$ °, en Temperatur, der i Kjøbenhavn ikke er naaet tidligere (siden 1860) i Juli, men dog i Juni Maaned (d. 7de Juni 1861). Lavest Varme var 1—2°. Nedslaget udgjorde paa Fyen og i Sydsjælland 30—40 pCt. mere end det Normale, paa Lolland—Falster 60 pCt. for meget, medens Resten af Landet fik den sædvanlige Regnmængde med Undtagelse af Sydøstjylland og Randers Amt, der henholdsvis kun fik 80 og 50 pCt. af det Normale. Skjøndt der vel af og til i Maanedens første Halvdel faldt stærke Regnskyl under Tordenvejr, faldt den største Del af Nedbøren dog i den sidste Halvdel, og særlig fik Øerne d. 23de en god Bløde, der gav 20—60 Millimeter, navnlig i det sydlige Fyen og i Midtsjælland. Torden forekom hver Dag undtagen d. 10de; især d. 2den, 7de—8de, 14de—16de, 24de—25de og 28de—29de vare Uvejrene udbredte over større Strækninger af Landet. Hagl forekom kun faa Gange, og Bygerne vare kun d. 28de og 29de af nogen Betydning.

August 1884 havde meget rolige klimatologiske Forhold: usædvanlig høj Barometerstand med deraf følgende rolige Vindforhold, høj Middelvarme og ringe Nedbør. — Temperaturen var i Løbet af Maaneden snart over, snart under den normale Stand, men Afvigelserne herfra vare dog sjældent i noget Døgn mere end 3° ; de fleste Dage vare for varme, saa at hele Maanedens Middelvarme blev c. $\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt. Højest Varme var $28-29^{\circ}$, lavest Varme 3° . Barometret stod meget rolig og gennemgaaende højt, saa at Middelstanden blev 4 Millimeter for høj i Forhold til Midlet af Aarrækken 1838—1880, i hvilken Tid Barometret kun i en August Maaned, nemlig i 1842, har havt en endnu højere Middelstand. Vinden blæste hyppigst fra østlige og sydlige Retninger. Nedslaget var kun normalt paa Vestkysten af Jylland, forøvrigt udgjorde det gennemsnitlig kun Halvdelen af det sædvanlige; særlig regnfattig var den vestlige Del af Sjælland og den nordlige Del af Lolland—Falster, som ikke engang fik 20 Millimeter Regn. Den allerstørste Del af Nedbøren faldt d. 9de—10de, d. 14de—15de — paa disse Dage faldt der hist og her endog stærke Bløder — og d. 25de—30te, da Regnen faldt mere jævnt og i mindre Mængde hver Dag. Tordenvejr bleve iagttagne paa 22 Dage, navnlig d. 3die, 9de—11te og 30te—31te. Hagl af Betydning faldt kun d. 10de.

September 1884 var meget varm med flest sydlige til vestlige Vinde og forholdsvis ringe Nedbør; forøvrigt falder Maanedens Vejrforhold, især hvad Nedslaget angaaer, i 3 Dele, der omtrent falde sammen med Tidøgnene, saaledes at den første og sidste Trediedel var regnfuld, medens Midten af Maaneden var fuldstændig tør. — Temperaturen holdt sig saa at sige gennem hele Maaneden ved og over den normale Stand; meget varme vare d. 17de—22de og d. 27de—30te, saa at September blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end sædvanligt i den vestlige Del af Landet, endog 2° for varm i den østlige Del, hvilket maa ansees for usædvanligt, eftersom regelmæs-

sige Maalinger ved Kjøbenhavn vise, at September siden dette Aarhundredes Begyndelse kun 9 Gange har havt en højere Middeltemperatur; den varmeste indtraf i 1824, men da var September dog kun $1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end i 1884. Højest Varme var $24-26^{\circ}$, lavest Varme var ved Kysterne 8° , i det Indre af Landet $1\frac{1}{2}$ à 4° ; i den mellemste og tørre Del af Maanedens vare Nætterne temmelig kolde i Modsætning til den høje Dagvarme, ligesom den klare Nattehimmel i Forbindelse med stille Vejr frembragte en meget stærk Dugdannelse, der endog paa sine Steder ikke fordampede igjen i Dagens Løb. Barometret stod meget højt i det andet Tidøgn. Vejret var roligt lige til den sidste Trediedel af Maanedens, da der indtraf flere Storme fra sydlige og vestlige Retninger. Nedbøren var kun normal paa enkelte Stationer i Vest- og Midtjylland; gjennemsnitlig udgjorde den kun 60 pCt. af Normalen, dog fik det nordvestlige Jylland 80 pCt., medens Aalborg Amt, Sydøstsjælland, Lolland—Falster og Bornholm kun fik 40—50 pCt. af det sædvanlige Nedslag. Hele Nedslaget faldt som sagt i 1ste og 3die Tidøgn, ligesom det var i disse Perioder, at der optraadte Tordenvejr, ialt paa 14 Dage.
